

SINFDAN TASHQARI O‘QISH DARSLARIDA “O‘ZBEK XALQ ERTAKLARI”NING O‘RNI.

Abdulxayeva Musharraf Usmonjon qizi

QDPI Boshlang‘ich ta’lim metodikasi kafedrası o‘qituvchisi

Mirzahalilova Gulchiroyxon Davronbek qizi

QDPI Boshlang‘ich ta’lim fakulteti 103-guruh talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqola “Sinfidan tashqari o‘qish darslarida o‘zbek xalq ertaklarining o‘rni” deb nomlanib unda sinfdan tashqari o‘qish darslarida ertaklardan unimli foydalanishning usullari, tanlab olingan ertak matni ustda topshiriqlar berish orqali ishlash metodlari berilgan.

Kalit so‘zlar: ertak, nasriy asar, sinfdan tashqari o‘qish, metod, rasmlı topshiriq.

Ma’lumki, sinfdan tashqari o‘qish mashg‘ulotlarining asosini ertaklar tashkil etadi. Ertak tanlashda o‘qituvchi o‘quvchining yoshni, dunyoqarashini inobatga olishi va unda ijobiy fazilatlarni shakllantirishga xizmat qiluvchi ertaklarni tanlashi maqsadga muvofiq. Shuningdek, ertaklarni o‘qish va ularni to‘g‘ri tahlil qilish ko‘nikmalarining shakllanishi bolada muammo va yechim masalasidagi dastlabki ko‘nikmalari shakllanishi yordam beradi. Nasriy asarlarni o‘qitishda o‘qituvchi turli ta’lim metodlaridan foydalanishi mumkin. Shuningdek, darsning xususiyatidan kelib chiqib metodlar to‘g‘ri tanlanishi lozim:

Xususan quyidagi ertak matni bo‘yicha sinfdan tashqari o‘qish topshiriqlarini belgilash tartibini ko‘rib chiqamiz:

1. O‘qituvchi tanlab olingan ertak matnini o‘quvchilarga chiroyli ohangda rollarga kirgan holda o‘qib beradi.

“Saxiy ayiqpolvon”

Ayiq o‘rmonda savatini maymunjonga to‘ldirib, uyiga qaytayotgan edi. U biroz

charchadi va o'rmondagi to'nkaga o'tirib dam olmoqchi bo'ldi. Savatdagi maymunjondan maza qilib yedi. Shu payt o'rmondan tulki chiqib qoldi.

- Ayiq, ozgina maymunjon yesam maylimi? – dedi. Uning ketidan quyon savatni ko'tarib chiqdi. – Menga ham ozgina maymunjon bering. Bu shovqinni eshitib, draxtlar orasidan ko'za ko'targan tipratikan ko'rindi: - Menga ham ozgina berasizlarmi?

Ayiq hamma jonivorlarni mehmon qildi. Savat bo'shadi. Shunda u do'stlariga qarab: – Tortinmanglar, do'stlarim, yeyaveringlar, o'rmonda maymunjon juda ko'p, men sizlarga yana terib kelaman, – dedi saxiylik bilan.

Topshiriqlar: 1. Quyidagi rasmlarga diqqat bilan qarang va ular kim ekanligini izohlang:

2-topshiriq. Saxiylik, yaxshilik, do'stlik to'g'risida qanday maqollarni bilasiz?

Masalan:

1. Do'stsiz boshim, tuzsiz oshim.
2. Yaxshiga yondon yomondan qoch.....

3-topshiriq. Siz ayiqning o'rnida bo'lganizda qanday yo'l tutgan bo'lardingiz nima uchun? Fikringizni yozma izohlab bering.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak ushbu topshiriqlar asosida bola ertakni qayta o'qib chiqsa va toipshiriqlarni bajarsa, unda sinchkovlik, mantiqiy mushohada yuritish qobiliyati shakllanib boradi. Qolaversa, bolada kitobxonlik madaniyati shakllanadi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Mirhojiddinova, J. D., Shavkatovna, A. M., & Alijonova, M. D. (2022). Lingupoetic Features Of Unconventional Combinations And Agricultural Terms In Literary Texts. *Journal of Positive School Psychology*, 6(11), 1599-1604.
2. Abdulxayeva, M. (2023). ONA TILI VA O 'QISH SAVODXONLIGI DARSLARIDA DIDAKTIK METODLARNING TUTGAN O 'RNI. Scienceweb academic papers collection.
3. Musharrafa, A. (2023). Relationship of Mother Language and Reading Literacy with Natural Science. *World of Science: Journal on Modern Research Methodologies*, 2(3), 78-82.
4. Abdulkhayeva, M. The Role of Dictations in the Development of Students' Written Speech in the First Class. *International Journal of Innovative Research in Science, Engineering and Technology*.
5. Abdulxayeva, M. (2023). O'Z DIKTANT YOKI YODDAN YOZUV DIKTANTI. Interpretation and researches, 1(1).
6. Abdulxayeva, M. (2023). AKTdan foydalangan holda diktant olish metodikasi. Scienceweb academic papers collection.
7. Musharraf, A. (2023). EDUCATIONAL DICTATION AND ITS TYPES. *Open Access Repository*, 9(6), 211-216.
8. Abdulhayeva, M. (2023). EDUCATIONAL DICTATION AND ITS TYPES. *NOVATEUR PUBLICATIONS JournalNX-A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal*.
9. Rakhmankulova, N. K. (2022). METHODS OF TEACHING MATHEMATICS IN EDUCATION. In *ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ: АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ТЕОРИИ И ПРАКТИКИ* (pp. 15-17).
10. Рахмонкулова, Н. К. Важность решения математических задач в начальных классах. *Международный журнал инновационных исследований в области науки, техники и технологий*.
11. Khasanovna, R. N. METHODS OF TEACHING MATHEMATICS IN EDUCATION. *51 ТЕХНОЛОГИИ СОЦИАЛЬНО-ЭМОЦИОНАЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ (SEL) В ПРОФИЛАКТИКЕ БУЛЛИНГА УЧАЩИХСЯ* БЫЛИНА ВЕРА ВЛАДИМИРОВНА, 52, 15.